

Motion till riksdagen

1988/89:Jo951

av Sven-Olof Petersson (c)

Naturvårdsåtgärder i odlingslandskapet



Mot.
1988/89
Jo951-956

Naturvårdsåtgärder i odlingslandskapet, Nola, är inne på sitt tredje år. Det statliga stödet uppgår 1988/89 till 20 miljoner kronor fördelat lika mellan statens naturvårdsverk och lantbruksstyrelsen. Regionalt är det länsstyrelserna och lantbruksnämnderna som hanterar medlen.

Denna form av naturvårdsåtgärder anses av alla parter mycket effektiv och obyråkratisk. Den ger snabbt konkret resultat och önskad effekt.

I Blekinge län har länsstyrelsen för år 1988 disponerat 350 000 kronor för ändamålet. Denna summa har tecknats fullt ut och ytterligare ett hundratal intresseanmälningar väntar på behandling. Medelsbrist har dock gjort att dessa inte kan tas med i den så angelägna verksamheten. Det bör nämnas att behovet är stort inte minst för att söka rädda hotade miljöer i kust- och skärgårdslandskapet.

För det fortsatta arbetet med att rädda ängs- och hagmarkerna är det viktigt att statens bidrag ökar varje år tills man når nivån att all kvarvarande florarik, ogödslad och betad naturligt gräsbärande mark kan få arealbidrag. Det har uppskattats att högst 100 000 ha av landets 480 000 ha betesmarker har en sådan flora att stöd bör utgå. Arealbidraget bör liksom hittills administreras av länsstyrelsernas miljövårdsenheter. Den del av Nola-verksamheten som hanteras av lantbruksnämnderna bör helt inriktas på att användas för bidrag till material som stängsel, dricksvattenanordningar och liknande för att underlätta betesdrift. Enligt budgetpropositionen sänks statens medverkan via lantbruksstyrelsen från 10 miljoner kronor till 5 miljoner kronor. Minst oförändrad nivå är nödvändigt. Förutom de medel som finns tillgängliga på naturvårdsverket och lantbruksstyrelsen har även skogsstyrelsen och riksantikvarieämbetet vissa anslag som kan sägas vara inriktade på odlingslandskapet. Dessutom används en del av anslaget för skötsel av naturreservat m.m. till att teckna avtal med djurhållare om betesdrift inom skyddade områden. Sammanlagt ytterligare ca 5 miljoner kronor kan genom dessa anslag användas för bibehållandet av ett variationsrikt, öppet och artrikt odlingslandskap med starka bevarande intressen.

Statens naturvårdsverk har för 1989/90 äskat 20 miljoner kronor för verksamheten under anslagspost B 6. De två närmaste åren därpå har man aviserat ett behov på 25 respektive 30 miljoner kronor. Ambitionsnivån för naturvårdsverket har varit att 60 000 ha betesmark skall kunna vårdas med hjälp av Nola-medel. Det motsvarar ca en åttondel av landets totala betesmarksareal. Enligt hittills framkomna uppgifter från den pågående ängs- och hagmarksinventeringen kan man räkna med att det finns högst

100 000 ha naturvårdsmässigt god hagmark kvar. En rimlig nivå är att all mark med kvarvarande ursprunglig flora kan erbjudas stöd för fortsatt betesdrift. Enligt rådande anvisningar för verksamheten ges bidrag med högst 300 kronor/ha. Till detta kommer materialbidrag för stängsel. Resultatet har 1988 varit att kontrakterad areal har stötts med 350 kronor/ha i genomsnitt. Denna summa bör öka så att det blir ekonomiskt intressant att beta naturbetesmarkerna i första hand och inte som nu i sista hand. En nivå på 1 000 kronor/ha är en realistisk siffra i Nolastöd. Det innebär att statens engagemang inom en 5-årsperiod bör ha vuxit till storleksordningen 50-100 miljoner kronor.

Enligt budgetpropositionen skall för andra året i rad ingen ökning av Nolaverksamheten ske genom anslag B 6 till statens naturvårdsverk. Det är föreslaget oförändrat 10 miljoner kronor. Det är helt oacceptabelt att låta en ny verksamhet avstanna i uppbyggnadsskedet som nu sker. I takt med att inventeringen av ängs- och hagmarker i Sverige visar på värdefulla naturbetesmarker bör anslaget ökas. Även anslaget för Nola till lantbruksstyrelsen som föreslagits halveras bör räknas upp. Det är önskvärt att anslaget är kvar på minst oförändrad nivå, 10 miljoner kronor.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen *dels* beslutar höja anslagsposten B 6 till naturvårdsverket med 10 miljoner kronor till 37,5 miljoner kronor för utökning av Nolaverksamheten under budgetåret 1989/90. *dels* beslutar att på motsvarande sätt höja anslaget för Nolaverksamheten till lantbruksstyrelsen från 5 miljoner kronor till 10 miljoner kronor.

Stockholm den 19 januari 1989

Sven-Olof Petersson (c)